

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola a Pomocná škola, Ostrov, Krušnohorská 304

Krušnohorská 304, 363 11 Ostrov

Identifikátor školy: 600 022 846

Termín konání inspekce: 6., 8. a 9. října 2003

Čj.:	e2-1158/03-4004
Signatura:	oe2nx505

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole a pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole a pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných společenskovědních, přírodovědných a výchovných předmětech ve zvláštní škole a pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní a pomocná škola je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Karlovarský kraj. V současné době ji navštěvuje 98 žáků zvláštní školy a 11 žáků pomocné školy. Vzdělávají se ve 13 třídách, z nichž dvě jsou třídy pomocné školy. Z celkového počtu žáků je 65 dojíždějících z okolních obcí.

Ve výuce jsou školou realizovány vzdělávací programy zvláštní a pomocné školy.

Součástí školy je školní družina, kterou navštěvuje 14 žáků.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací činnost ve sledovaných předmětech zajišťuje ve škole celkem 20 pedagogických pracovníků, z nichž 10 má odbornou i pedagogickou způsobilost k výuce ve speciální škole. Hodnocení personálních podmínek je provedeno ve vztahu k vybraným předmětům sledovaných inspekci.

Navštívené hodiny matematiky byly odučeny vyučujícími s pedagogickou i odbornou způsobilostí, tak jako hodiny přírodovědy a přírodopisu. Hodina zeměpisu v nejvyšším ročníku byla vyučována učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Sledovaná výuka českého jazyka ve čtyřech třídách byla ve dvou hodinách zabezpečena vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí a ve dvou případech učitelkami bez odborné a pedagogické způsobilosti. Hodina vlastivědy byla vedena vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Pracovní vyučování zabezpečovali celkem tři vyučující, z nichž dva nesplňují podmínky stanovené právním předpisem pro výuku ve speciální škole tohoto typu. Shlédnuté hodiny tělesné a výtvarné výchovy vedly učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuku sledovaných předmětů ve třídách pomocné školy zajišťovaly dvě učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Ve funkci výchovného poradce pracuje ve škole řadu let zkušená učitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí, získala i odbornou způsobilost pro oblast výchovného poradenství.

Většina učitelů sledovaných předmětů má delší pedagogickou praxi ve speciální škole, jejich zkušenost kladně ovlivnila celkovou kvalitu výuky. Vzhledem k dosaženému vzdělání vyučujících je skladba úvazků pedagogických pracovníků účelná.

Organizační struktura a způsob zajištění chodu školy jsou zaznamenány v Organizačním a Vnitřním řádu, které obsahují hlavní úkoly řízení, režim provozu, práva a povinnosti žáků a pedagogů, v neposlední řadě i oblast spolupráce s rodičovskou veřejností. Ředitel jmenoval svoji zástupkyni, stanovil kompetence obou členů vedení. Pro všechny zaměstnance jsou zpracovány pracovní náplně. Organizační struktura školy je funkční.

Informační systém směrem k pedagogům je zabezpečen především formou pravidelných pedagogických a provozních porad, aktuální zprávy jsou předávány také pomocí nástěnek ve sborovnách školy. Zpracován je Plán práce pro školní rok, který kromě hlavních úkolů ve výchově a vzdělávání obsahuje také úkoly v oblasti materiálně-technické, navíc přílohy k činnosti školní družiny a velmi dobře zpracovaný Plán protidrogové prevence. Plán je průběžně upřesňován, konkrétní jednotlivé dokumenty a materiály jsou zveřejněny a přístupny všem pracovníkům školy.

Vedení školy ustanovilo metodické složky (3 metodická sdružení a 6 předmětových komisí), které jsou spolu s pedagogickou radou pro vedení školy funkčním poradním orgánem. Pro koordinaci obsahu a metod vzdělávání jsou velmi dobrým pomocníkem a jejich činnost pozitivně ovlivňuje výuku sledovaných předmětů.

Členové vedení prováděli kontrolní činnost ve školním roce 2002/2003 podle zpracovaného plánu. Z hospitační činnosti (v minulém školním roce velmi četná - 57 hospitačních návštěv) byly dokladovány pořízené záznamy, které obsahují závěry a opatření, jsou vyučujícími podepsány. Pro tento školní rok má každý člen vedení plánovanou činnost této oblasti do jednotlivých měsíců. Konkrétní úkoly v přímé a nepřímé kontrolní činnosti jsou doplněny i následnými hospitacemi. Při hospitačních návštěvách je sledována struktura hodiny, použité metody a formy, využití pomůcek a didaktické techniky, aktuální vědomosti žáků, plnění osnov i tematických plánů a komunikační vztahy učitelů a žáků.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je vytvořen vnitřní systém, který napomáhá zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Jednotliví učitelé se pravidelně účastní akcí Pedagogického centra v Karlových Varech, které jsou organizovány pro vyučující speciálních škol. V současné době nikdo z pedagogických pracovníků nestuduje obor speciální pedagogiky (velmi malá možnost pro dálkově studující).

Kritéria pro hodnocení práce jednotlivých učitelů jsou zpracována. Jsou prokazatelně známa všem pracovníkům a ředitelem školy funkčně využívána.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova se nachází uprostřed města v sousedství jedné z místních základních škol, je dopravně dobře dostupná i pro dojíždějící žáky. Kromě hlavních výukových prostor je v ní umístěna jídelna místního dětského domova, kterou využívají ke stravování i pracovníci a žáci zvláštní a pomocné školy.

Budova má dvě patra. V přízemí se nachází ředitelna, školní družina, dvě tělocvičny a místnost pro stolní tenis. V obou patrech je celkem 21 učeben, z nichž 13 slouží jako kmenové třídy. Pro výuku hudební a výtvarné výchovy jsou zřízeny odborné pracovny a jedna učebna je

zařizena pro práci s počítači. Škola dále vlastní dvě velmi dobře vybavené dílny s potřebným množstvím pracovních stolů a pracovního nářadí, sklad materiálu (velký dostatek hlavně dřeva), přípravnu materiálu s různými elektrickými nástroji a nářadím (k dispozici je např. protahovačka, elektrická vrtačka, pásová pila, bruska). Pro výuku pracovního vyučování jsou zde dále dvě cvičné kuchyně s kvalitním vybavením, které umožňují plnit požadavky osnov zvláštní i pomocné školy. Vhodné je i umístění školního pozemku v blízkosti školy. Ten má i odpočinkovou část a je jak prostorově, tak i vybavením zahradním nářadím jedním z nejlepších pracovišť školy. Pro výuku tělesné výchovy je možnost využívat navíc i hřiště sousední místní školy.

Vyučování českého jazyka, matematiky, přírodopisu, zeměpisu a přírodovědy probíhalo výhradně v kmenových třídách, které jsou k tomuto účelu přizpůsobeny (k dispozici tabulární pomůcky, obrazový materiál, didaktická technika většinou přímo ve třídě nebo v přilehlém kabinetu).

Od poslední inspekční návštěvy došlo v materiálně-technické oblasti k dalšímu znatelnému zlepšení. Všechny učebny byly dovybaveny školními stolkami s nastavitelnou výškou a polovina učeben i školními židlemi se stejnou možností. Zřízena byla počítačová pracovna s programovým vybavením pro 11 počítačů.

Všechny kmenové třídy jsou prostorné, funkčně vybavené a plně vyhovují realizaci výuky sledovaných předmětů i počtu zařazených žáků. Jejich zařízení působí příjemným dojmem, vhodná výzdoba ovlivňuje estetiku prostředí nejen učeben, ale i dalších školních prostor. V budově školy byl v průběhu inspekce vždy pořádek a čistota.

Ve škole je zřízena jak učitelská, tak žakovská knihovna, obě jsou průběžně doplňovány novými tituly. Žáci jsou pro všechny sledované předměty obou typů škol vybaveni kvalitními učebnicemi a pracovními texty. Vyučující využívali v navštívených hodinách řadu pomůcek, různý obrazový materiál i některé drobné pomůcky, které si sami vyrobili. K dispozici jsou ve všech kmenových třídách televize a videa, dostatečné je i množství zpětných projektorů a magnetofonů. Kabinety jednotlivých předmětů jsou velmi dobře vybaveny.

Zařízená pracovna výpočetní techniky byla v průběhu inspekce vhodně využita v průběhu hodiny matematiky a českého jazyka. Učebnu pravidelně využívá ke své činnosti i zájmový počítačový kroužek, který navštěvuje v tomto školním roce 11 žáků.

Materiálně-technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vzdělávacích programů

Výchovně-vzdělávací proces se řídí ve škole Vzdělávacím programem zvláštní školy čj. 22 980/97-22 a Vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22. Sledované předměty jsou do rozvrhu zařazeny se správnou časovou dotací, vyučovány jsou v souladu se zvolenými vzdělávacími programy i schválenými učebními plány. Tematické plány jednotlivých předmětů a ročníků jsou zpracovány, výuka žáků pomocné školy probíhá podle individuálních plánů. Škola zajišťuje u čtyř žáků individuální výuku, která probíhá ve vybraných předmětech v učebně zařízené pro tento účel. Jeden žák je vzděláván podle individuálního plánu v domácím prostředí. Učební osnovy jsou plněny, ke dni inspekce nebylo zjištěno jejich nedodržení.

Nad rámec učebního plánu jsou ve škole zřízeny zájmové kroužky výtvarný, dramatický, hudební, počítačový a dívčí klub. Zájmovou činnost navštěvuje celkem 45 žáků.

Sledovaná výuka je v souladu s učebními plány realizovanými podle platných vzdělávacích programů a platnými učebními osnovami sledovaných předmětů.

Povinná dokumentace školy je vedena v souladu se školskými předpisy. Kontrolovány byly třídní knihy a třídní výkazy všech tříd, katalogové listy a osobní spisy žáků, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, školní řád a materiály k rozhodnutí o žakově zařazení do zvláštní nebo pomocné školy. Veškerá zkontrolovaná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, po formální i obsahové stránce neobsahuje žádné nedostatky, po věcné stránce má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Sledovaná povinná dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Jedním z hlavních úkolů, které obsahuje zpracovaný plán kontrolní činnosti členů vedení školy, je v průběhu školního roku zvláště při hospitačních návštěvách zkontrolovat plnění učebních osnov a dodržování tematických plánů. Jsou-li zjištěny v tomto směru nedostatky, jsou prováděna patřičná opatření. Z předložených záznamů hospitační činnosti z minulého školního roku i z plánované přímé i nepřímé kontrolní činnosti pro tento školní rok vyplývá, že tato oblast kontroly je neformálně plněna a že tento způsob je funkční.

Východiskem rozvrhu hodin pro jednotlivé ročníky jsou učební plány, počet hodin povinných předmětů je v souladu s jeho požadavky a reálná výuka se podle tohoto rozvrhu realizuje. Rozvrh hodin je z psychohygienického hlediska dobře uspořádán. Školní řád zahrnuje požadovaná ustanovení a obsahuje práva a povinnosti žáků. Je v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Velmi dobře má škola zpracován Pokyn k postupu při řešení nepřítomnosti žáků ve škole, který je přílohou školního řádu. S ním jsou žáci seznamováni třídními učiteli na začátku školního roku, tak jako s provozními řády dílen, tělocvičen, cvičných kuchyní vyučujícími příslušných předmětů.

Přenos informací směrem k rodičovské veřejnosti je zabezpečen především formou záznamů do žakovské knížky nebo záznamového sešitu. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně zváni v průběhu školního roku na třídní schůzky. Organizování Dnů otevřených dveří se ve škole neosvědčilo, návštěva rodičů na těchto akcích byla vždy mizivá. Ti většinou využívají možnosti po domluvě navštívit školu individuálně a informovat se u učitelů jednotlivých předmětů. Se svými právy a povinnostmi, které vyplývají z Vnitřního řádu školy, jsou prokazatelně seznamováni na začátku školního roku. S cílem informovat veřejnost o práci školy je každoročně zajišťován v místní kabelové televizi 20 minutový pořad o škole, cílech a úkolech, o tom, co nového přináší proces vzdělávání v obou typech speciální školy. Žáci školy vydávají od tohoto školního roku školní časopis.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu vůči žákům a jejich zákonným zástupcům je funkční.

Funkci výchovného poradce a práci s ní spojenou zabezpečuje ve škole učitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí a navíc s několikaletou zkušeností v tomto oboru. K výkonu této funkce absolvovala studium výchovného poradenství.

Její přímá činnost je určena pracovní náplní a je plánována každoročně v Plánu výchovného poradenství. Ten obsahuje úkoly (rozpracované do jednotlivých měsíců) v oblasti procesu volby povolání žáků (shromažďuje odbornou a propagační literaturu, zprostředkovává kontakt s příslušnými institucemi, jedná s žáky a jejich rodiči) a v oblasti zabezpečení poradenské činnosti ve směru k rodičům, učitelům a žákům. Podle potřeby se podílí na řešení výchovných problémů závažnějšího rázu, vede si deník umožňující doložit rozsah a obsah činnosti. Při své práci využívá žakovu dokumentaci, úzce spolupracuje se třídními učiteli a ředitelem školy. Ty

pravidelně informuje o všech svých činnostech. Informační nástěnku ve škole obsahově zaměřuje na činnosti, které se vztahují přímo k žákům. Pro svoji práci má oficiálně stanoveny úřední hodiny, rodiče mají vždy možnost návštěvy po předcházející ústní či telefonické domluvě. Její činnost má velmi dobrou úroveň.

Výchovný poradce je určen, práce školy v této oblasti se kladně podílí na výchovně-vzdělávacím procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovedních předmětech

Inspekční návštěva proběhla v předmětu český jazyk ve čtyřech třídách, v hodině vlastivědy ve čtvrtém ročníku zvláštní školy a v hodině čtení a psaní ve třídách pomocné školy. Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu, členění učiva v jednotlivých ročnících i stupních je v souladu s učebními osnovami obou typů škol. Zpracované tematické plány jsou sestaveny podle vzdělávacích programů. Výchovně-vzdělávací cíle spolu s členěním hodin odrážely momentální stav zařazených žáků v jednotlivých třídách. Příprava na vyučování byla u všech vyučujících svědomitá, výukové záměry směřovaly k rozvíjení vědomostí a dovedností žáků s různým stupněm postižení. Ve všech hodinách byl respektován individuální přístup a byly zohledňovány rozdílné schopnosti jednotlivců.

Výuku českého jazyka zabezpečovaly čtyři učitelky, z nichž dvě byly bez odborné a pedagogické způsobilosti k výuce ve speciální škole, hodina vlastivědy byla odučena vyučující s odbornou i pedagogickou způsobilostí, výuka v obou třídách pomocné školy byla zabezpečena učitelkami bez odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící aprobace negativně neovlivnila celkovou kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Většina sledovaných vyučovacích jednotek měla velmi dobrou úroveň.

Kmenové učebny, ve kterých výuka sledovaných předmětů probíhala, jsou prostorné, vybavené převážně novými školními lavicemi a židlemi s možností nastavit jejich výšku. Příslušné kabinety jsou vybaveny mnoha názornými pomůckami, je vytvořeno velmi dobré materiální zázemí pro výuku sledovaných předmětů. Umístění kabinetů v těsné blízkosti tříd umožňuje snadnou a rychlou dostupnost potřebných pomůcek. V navštívených hodinách byly pomůcky využívány v přiměřené míře ve vztahu k probíranému učivu. Zásoba učebnic, pracovních sešitů a textů je k dispozici v dostatečném množství a je průběžně doplňována.

Estetická úroveň a podnětnost kmenových učeben je velmi dobrá, jejich prostor byl v několika případech vhodně využit v průběhu výuky pro relaxaci žáků. Pracovní tempo bylo přizpůsobováno individuálním dispozicím a např. v hodině psaní motorickým schopnostem jednotlivých žáků. Ve třídách byly vytvořeny příznivé psychohygienické podmínky.

Organizace výuky jak českého jazyka a vlastivědy, tak hodin v pomocné škole i jejich struktura byly dobře promyšleny. V průběhu výchovně-vzdělávacího procesu byly často využívány prvky aktivního vyučování v různě se střídajících činnostech. Žáci pracovali v lavici, u tabule, ve volném prostoru na koberci, zařazována byla činnost ve dvojicích i skupinách. Jen sporadicky se vyskytly hodiny, v kterých převažovaly delší frontální činnosti nebo delší monolog vyučující. Samostatná práce se objevila v každé vyučovací hodině, byla až na výjimky vždy zkontrolována a zhodnocena. Určitý rozdíl byl v přístupu k práci s chybou jak v přímém vyučovacím procesu, tak v písemných projevech žáků. Zdařilé bylo propojení jazykové, literární i slohové složky předmětu, nové učivo bylo předkládáno srozumitelně a věcně. Při výuce vlastivědy bylo využito řady pomůcek, ve velké míře se objevovaly mezipředmětové vztahy. Ve všech částech hodin byla důsledně uplatňována návaznost učiva, vyučujícími byla průběžně prověřována zpětná vazba, zobecněné poznatky však nebyly v některých hodinách shrnovány v závěrečných jejich částech.

Mezi hlavní motivační prostředky kromě využívaných vhodných metod a forem práce patřila úvodní motivační seznámení s úkolem hodiny a v mnoho případech nenásilná zadávání dílčích úkolů jednotlivým žákům. Během vlastní výuky motivovali a aktivizovali vyučující žáky pochvalou či povzbuzením. V menší míře se objevilo zařazení soutěží a her. Často bylo využíváno dosavadních zkušeností samotných žáků. V méně případech využívali učitelé k motivaci i závěrečné části hodiny k navození učiva příští hodiny.

Vyučování všech sledovaných hodin probíhalo v příjemné pracovní atmosféře, žáci byli vedeni k aktivní komunikaci, mezi vyučujícími a žáky byl vytvořen přirozený vztah založený na důvěře. Žáci jeví o výuku zájem a byli většinou velmi pozorní a aktivní.

Hodnocení výkonů žáků bylo prováděno průběžně jak slovně, tak známkou, a to většinou pozitivně. S chybujícími žáky vyučující pracovali s taktem a klidem. V menší míře se objevilo sebehodnocení. Všichni učitelé věnují náležitou pozornost písemným projevům žáků, probíhá jejich pravidelná kontrola a oprava.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných společenskovědních předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech

V průběhu inspekční činnosti byly hospitovány předměty matematika, přírodověda, přírodopis a zeměpis.

Plánování a stanovení výukových cílů bylo funkční. Pečlivá a promyšlená příprava většiny vyučujících na výuku se kladně projevila v kvalitě výchovně-vzdělávacího procesu. Všichni pedagogičtí pracovníci respektovali individuální vzdělávací potřeby žáků s mentálním postižením. Probírané učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata.

Hospitované hodiny zajišťovalo pět pedagogických pracovníků. Tři vyučující mají odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce předmětů na speciálních školách, dva jsou pro výuku na zvláštní škole nekvalifikováni, což ale nemělo negativní vliv na velmi dobrou kvalitu vlastního vyučování. Výuka byla vedena věcně i odborně správně.

Sledované vyučování probíhalo v pěti esteticky upravených kmenových učebnách. Třídy byly velmi dobře vybavené učebními pomůckami a nástěnnými přehledy určenými k výuce povinných předmětů. Ve výuce byly užívány tabule, učebnice, pracovní sešity a texty, názorné pomůcky, zeměpisné mapy a glóbus. Využití didaktické techniky nebylo ve sledovaném vyučování zaznamenáno.

Promyšlená organizace výchovně-vzdělávacího procesu i vhodně volené metody a formy práce ve většině sledovaných předmětů směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Výuka byla převážně efektivní a zohledňovala i osobní tempo žáků. Zvláště zdařilá byla vyučovací jednotka zeměpisu se skupinově pojatou výukou. Ojedinele se vyskytla hodina připravená s malou invencí.

Psychohygienická složka výuky byla zajištěna hlavně střídáním činností většinou ve frontálně pojaté výuce. Do vyučování byla vhodně zařazena i účinná relaxace, ke změně polohy těla byly určeny činnosti na koberci v některých učebnách. Didaktické zásady byly respektovány.

V průběhu vyučování byli žáci motivováni k další práci povzbuzením a oceněním za správné výsledky zadaných úkolů. Ve výuce byli aktivní a o nové poznatky jeví zájem.

Ve sledované výuce bylo zaznamenáno průběžné a závěrečné hodnocení žáků učitelem. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se objevilo jen v hodině zeměpisu.

Komunikace byla vedena převážně směrem od učitele k žákům. Přesto měli žáci dostatek prostoru pro vyjádření svých názorů. Vyučující se snažili u žáků pěstovat sebedůvěru,

vzájemný respekt. V průběhu výuky byla žáky dodržovaná stanovená pravidla chování. Část vyučujících podporovala u žáků rozvíjení komunikativních dovedností. Vztahy mezi vyučujícími a žáky jsou založeny na vzájemné úctě a toleranci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech výchov

Všechny výchovné předměty jsou vyučovány dle stanoveného učebního plánu. Časová dotace odpovídá realizovaným vzdělávacím programům. Navštívené hodiny výtvarné výchovy, tělesné výchovy a dva bloky pracovního vyučování byly odučeny učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti, hodina hudební výchovy a jeden blok pracovního vyučování vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Hodiny výchov ve třídách pomocné školy byly vyučovány učitelkami bez odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka všech výše uvedených předmětů je plánována, předložené tematické plány korespondovaly s průběhem vyučovacích hodin zapsaných ve třídních knihách. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla zodpovědná a pečlivá.

Hodiny výtvarné výchovy a hudební výchovy byly vyučovány v odborných pracovnách, hodiny tělesné výchovy v tělocvičně školy, pracovní vyučování proběhlo ve školní dílně a v jedné z kmenových tříd. Pracovní podmínky všech odborných učeben a pracovišť mají velmi dobrou úroveň, jejich vybavení umožňuje plnou realizaci všech složek výtvarné, hudební a tělesné výchovy i pracovního vyučování. Vyučující výchovných předmětů vhodně využívali řadu pomůcek z bohatého zásobníku příslušných kabinetů, učivo doplňovali různými doplňkovými literárními a ilustračními texty. V hodinách tělesné výchovy bylo vhodně využito různorodého náradí a náčiní. Střídající se pestré činnosti v hodinách hudební výchovy, práce s různým materiálem v hodinách výtvarné výchovy a velmi dobré psychohygienické podmínky pozitivně ovlivnily kvalitu celkové úrovně výuky. Zařazení výchovných předmětů do rozvrhu hodin je provedeno na základě didaktických pravidel.

Struktura a organizace hodin tělesné a výtvarné výchovy byly vynikající, hodina hudební výchovy obsahovala většinu složek předmětu, ale postrádala ještě větší čas věnovaný pěvecké oblasti (zvláště rozezpívání, dechovým, rytmických a sluchovým cvičením). Ve výtvarné výchově a pracovním vyučování byl dáván žákům prostor k uplatnění svého názoru, postupu práce i své fantazie. Prioritou byl vždy individuální přístup a respektování možností i specifík jednotlivých žáků (rozdílná jemná motorika, pěvecké a výtvarné dovednosti a schopnosti). Výchovná a nauková složka předmětů byly ve většině vyučovacích hodin vyváženy, což činilo výuku zajímavější, žáci jevíli o ni velký zájem.

U všech zhlédnutých hodin výchovných předmětů vyučující vhodně využili vstupní motivaci, zdařilé bylo zvolení zajímavých a aktivizujících metod a forem práce a mezipředmětových vztahů, které přinášely oživení a celkový efekt. Často se objevily v závěru hodin motivační prvky pro příští činnosti.

Pracovní atmosféra sledovaných hodin byla ve všech případech přátelská, žáci respektovali stanovená pravidla chování. Vyučující často dávali žákům prostor v hodinách výtvarné výchovy a pracovního vyučování k otevřené komunikaci, k formulaci postojů i vyjádřením svých životních zkušeností k domácím pracovním činnostem.

Všichni učitelé ve sledovaných předmětech využívali průběžného hodnocení žakových výkonů, žáci byli povzbuzováni a převážně chváleni, na závěr hodin byli ve výtvarné výchově a pracovním vyučování za dokončený výkres či výrobek známkováni. Příkladné bylo závěrečné

hodnocení práce třídních kolektivů i jednotlivých žáků v hodinách výtvarné a tělesné výchovy. Ve výtvarné výchově bylo navíc doplněno podrobnou analýzou kvality dokončených prací.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech výchov jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K získání orientačního přehledu o úrovni výchovně-vzdělávacího procesu ředitel školy pravidelně zadává pololetní a závěrečné prověrky a testy s vyhodnocením úspěšnosti tříd a žáků. Toto prověřování probíhá v předmětech český jazyk a matematika. Z analýzy výsledků pak vyplynou úkoly k opakování a docvičování učební látky.

Souhrnné výsledky vzdělávání uvádí ředitel jednou ročně formou přehledných tabulek s prospěchem a chováním tříd a žáků v přílohách výročních zpráv o činnosti školy.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných společenskovedních a přírodovědných předmětech a v předmětech výchov je hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení

Zřizovací listina, vydaná Radou Karlovarského kraje dne 1. ledna 2002, je v souladu s platným rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 15. října 2001, čj. 25 399/01-21;
2. Zřizovací listina ze dne 1. ledna 2002 vydaná Radou Karlovarské kraje;
3. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003;
4. Doklady o vzdělání hospitovaných pedagogických pracovníků;
5. Učební plán školy ve školním roce 2003/2004;
6. Třídní knihy, třídní výkazy ve školním roce 2003/2004;
7. Katalogové listy všech tříd ve školním roce 2003/2004;
8. Dokumentace k přecházení žáků do zvláštní a pomocné školy;
9. Rozvrh hodin ve školním roce 2003/2004;
10. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004;
11. Záznamy z pedagogických rad;
12. Organizační řád školy;

13. Vnitřní řád školy;
14. Plán práce školy pro školní rok 2003/2004;
15. Plán kontrolní činnosti vedení školy pro školní rok 2003/2004;
16. Záznamy z kontrolní činnosti ve školním roce 2002/2003;
17. Pracovní náplně pracovníků školy;
18. Kritéria pro osobní ohodnocení pedagogických pracovníků;
19. Osobní spisy učitelů sledovaných předmětů;
20. Písemnosti žáků ve sledovaných předmětech ve školním roce 2003/2004.

ZÁVĚR

Vyučovací hodiny vedou ve zvláštní škole většinou učitelé s odbornou i pedagogickou způsobilostí, ve třídách pomocné školy je výuka zabezpečena učitelkami bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tento personální stav negativně neovlivnil sledovaný výchovně-vzdělávací proces. Plánování a příprava vlastní výuky je velmi dobrá, její kontrola vedením školy je funkční a účinná.

Materiálně-technické podmínky umožňují plně realizovat vzdělávací programy obou typů škol. Škola disponuje dostatkem prostoru, bohatým zásobníkem základních pomůcek, didaktickou a audiovizuální technikou. Odborné pracovníky pro výuku výtvarné a hudební výchovy spolu s učitelskou a žakovskou knihovnou napomáhají dalšímu zkvalitnění materiálního zázemí.

Zhlédnuté vyučovací hodiny probíhaly v souladu se vzdělávacími programy, organizace výuky byla efektivní, většinou bylo využíváno vhodných metod a forem práce, které přispívaly k aktivnímu zapojení všech žáků. Ti byli vedeni k samostatnosti a přípravě na svůj praktický život. Byli vyučujícími dobře motivováni i průběžně hodnoceni převážně pochvalou a povzbuzením. V některých případech chyběla v průběhu výuky dokonalejší práce s chybou, v závěru vyučovacích hodin pak větší prostor ke shrnutí učiva a ohodnocení třídních kolektivů a jednotlivých žáků. Informovanost zákonných zástupců žáků je zabezpečena. Výchovné poradenství má ve škole velmi dobrou úroveň.

Od poslední inspekční návštěvy došlo k dalšímu zlepšení zvláště v oblasti materiálně-technických podmínek.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Mottl	.....
Členka týmu	Mgr. Jitka Davidová	.....

Další zaměstnanci ČŠI Libuše Fuksová
Eliška Martínková
Eliška Friedrichová

V Karlových Varech dne 29. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. října 2003.....
Razítko

Ředitel školy
Podpis
Mgr. Petr Huml
.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	12. prosince 2003	05-1424/03
Zřizovatel	18. listopadu 2003	e2-1169/03-4004

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.